

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

Katedra pastorálních oborů a právních věd

Mgr. Radka Valentová

PEDAGOGICKÝ PŘÍNOS UČITELSKÉHO ÚSTAVU KONGREGACE ŠKOLSKÝCH BRATŘÍ VE SVATÉM JANU POD SKALOU

Bakalářská práce / Résumé

Vedoucí práce: ThLic. PhDr. Marek Matějka, Ph.D.

Práce, která je čtenáři předložena, si klade za cíl popsat osudy školy vychovávající křesťanské pedagogy a zaznamenat specifika kurikula Školských bratrů. Snahou autorky je zachytit nejen průběh profesní formace kandidátů učitelství, ale i zcela ojedinělou formaci osobnostně sociální, která ve Svatém Janu pod Skalou probíhala a zapříčiňovala výjimečnost absolventů na trhu práce. Dále hledá kořeny semknutosti absolventů, z nichž dva dosud žijící pamětníci významným způsobem přispěli ke vzniku práce.

V úvodu práce je možno se seznámit s počátky vzniku Kongregace školských bratrů. Nejprve tedy s jejím zakladatelem, francouzským světcem Janem Křtitelem de la Salle a neutěšenými poměry školství v 17. století. Vznik Kongregace Školských bratří jako odpověď na potřeby doby líčí podkapitola následující. O ideologickém základu pedagogických zásad hovoří podkapitola předkládající seznam dvanáctera ctností dobrého učitele křesťanských škol, čerpajícího z odkazu sv. Jana a rozšířeného o poznatky z pedagogické praxe 18. století popsané bratrem Agathonem.

Druhá kapitola uvádí čtenáře do okolností příchodu Školských bratří do Čech. Nezbytný je exkurs do historie budovy svatojánského benediktinského kláštera, kde působili Školští bratři téměř třicet let; následuje stručný popis zaměření ústavu, profil absolventů a seznam ředitelů.

Ve třetí kapitole se autorka snaží detailně zachytit jak zjevné, tak skryté kurikulum Učitelského ústavu ve Svatém Janu pod Skalou. Provede nás od přijímacího řízení, přes organizaci praxí, exkurzí, zřízení cvičné školy, využívání moderních a aktivizujících metod ve vyučování až po angažování ústavu ve veřejném dění. Pokusí se obhájit velikost a obsáhlost díla Školských bratrů, kteří se bezpochyby úspěšně zapsali do dějin pedagogiky.

Čtvrtá kapitola je založena na autentických svědeckých kandidátů učitelství. Tuto kapitolu autorka tvořila s velkým zájmem a byl pro ni samou strhujícím příběhem dosud netušených okolností života ve svatojánském údolí.

Závěrečná, pátá kapitola shrnuje moudrá a dojmavá poselství pedagogů, kteří svými slovy svědčili o živém zájmu o své studenty a vnímali hloubku pedagogického poslání.